

rose Ministerens Forslag. Og Grev Tramp, tidligere Søofficer, som den Gang sad her i Tinget, angreb ligeledes Forbudet, Mundkurven, som han betegnede som „ikke tidssvarende“. Mine Herrer! Det var den 19. Februar 1878, altsaa for 30 Aar siden. Da var en saadan Mundkurv ikke tidssvarende. Ogsaa da disse Forhandlinger bleve gjort til Genstand for Behandling i Pressen, vender „Dagbladet“ tilbage til dette Cirkulære, som det kalder „den ilde betænkte og uforstandigt affattede Mundkurv til Officerer af begge Vaaben“. Og da Krigsminister Dreyer i Januar Maaned 1879 gik af, udtalte baade Venstrebladet „Morgenbladet“ og de to Blade „Fædrelandet“ og „Dagbladet“ sig om Dreyer og det administrative Misgreb, han havde begaaet ved denne blide Mundkurv.

I Forbindelse hermed skal jeg nævne, at Dreyers Efterfølger blev General Kauffmann, og til ham blev der af Grev Holstein den 16. Oktober 1879 stillet Spørgsmaal om det Forbud, som her var udstedt. Men General Kauffmann svarer, at han maa tilstaa, at et saadant Forbud er ham aldeles ikke bekendt, et Forbud eksisterer ikke, men derimod har hans Formand ladet udgaa et Cirkulære af det Indhold, jeg før har talt om. Men han tilføjer, at han til Grev Holsteins Beroligelse vil oplyse, at saafremt nogen saadan Udtalelse fra de militæres Side skulde fremkomme og ikke stride mod de bestaaende Lovbestemmelser, kgl. Resolutioner, Krigsartiklerne o. s. v., har han ikke det aller ringeste derimod, tværtimod, han ønsker at sige, at enhver sagkyndig Behandling af disse Spørgsmaal vil være ham kær. Og da Grev Holstein udtaler sin Forundring over General Kauffmanns store Liberalitet, svarer General Kauffmann videre og gør gældende, at en saadan Anskuelse finder han fuldstændig rigtig. Naar blot Kritikken fremkommer i en sømmelig Form og i øvrigt ikke er stridende imod de gældende Love o. s. v., kan han kun anse den for heldig, thi Sagen kan oplyses ikke alene ved Behandling her paa Rigsdagen, men ogsaa ved, hvad der foregaar udenfor Rigsdagen, saa det er ham kun kært. Grev Holstein udtaler da sin Anerkendelse af dette Standpunkt, som han ikke finder illiberal, hvorved General Kauffmann paa en overordentlig god Maade adskiller sig fra sin Forgænger. Ogsaa under Behandlingen af Lovforslaget om Hærens Ordning kort Tid efter finder General Kauffmann Lejlighed til at sige, at han netop selv har ønsket, at der skulde

komme en Kritik, og at man skulde udtale sig saa frit som muligt.

Men dette laa i det hele i den Aand, den Frihedens Aand, som virkelig var til Stede den Gang i alle Partier, og som danner en saa mærkelig Modsetning til meget af det, der foregaar nu for Tiden. Thi jeg vil bede om, at man vil sammenholde dette kategoriske Forbud med, hvad C. Berg og Monrad have udtalt. Monrad skrev i 1876 i sit politiske Brev Nr. 6 saaledes: „Det er i den offentlige Mening, at der maa dannes en mægtig Strømning for Københavns Befæstning. Officerskorpset kan i saa Henseende udøve en stor moralsk Indflydelse. Dersom der lød et enstemmigt Raab fra alle Officerer, fra Sekondløjtnant og Generalløjtnant, og dersom de raabte tidlig og silde, i Tide og Utide, saa vilde de ende med at rive det hele Folk hen med sig.“ Den Frihedens Aand besjælede dem, der stode fremme i Politikken den Gang, hvor de ligefrem mane Officererne, fra den øverste til den nederste, til at komme frem med deres Krav, for at Befolkningen kan høre dette, og da er der den Mulighed til Stede, at de kunne rive Befolkningen med sig. Men her: Munden i Laas!

Hvad sagde Berg i 1867? Han sagde: Giv os en Regering, som vi ere i Overensstemmelse med — den have vi vel nu faaet —, og lad de sagkyndige til Lands og til Søs blive enige, og vi skulle være villige til at yde store Ofre. Nu have vi jo faaet denne Regering, som „vi“ ere i Overensstemmelse med. Nu kommer det næste, at Bestræbelserne ere oppe for, at de militære til Lands og til Søs skulle blive enige. De ere enige. Men saa kommer Ministeren med sit Forbud. Befolkningen faar ikke at vide, at Stillingen i Virkeligheden i Øjeblikket er den, at mindst 90 pCt. af Hærens Officerskorps og 75—80, maaske flere Procent af Marinens Officerskorps ere enige om det Grundlag, paa hvilket vor Forsvarsordning maa hvile. Ingen af os, som ikke sidder i Forsvarskommissionen, ved, hvad der foregaar der, men formentlig maa denne Enighed ogsaa have faaet sit Udtryk i, hvad de tilforordnede i Forsvarskommissionen have oplyst for Kommissionens Medlemmer. For saa vidt dette ikke skulde være sket, repræsentere de tilforordnede i Kommissionen ikke den Opfattelse, som er gældende i Hærens og Marinens Officerskorps.

Men jeg vil yderligere endnu bevise, at ogsaa efter at Forsvarskommissionen er nedsat, er det blevet klart udtalt her i